

[Sigsgaard.]

må lægges til grund for kommunesammenlægningerne.

Noget af det samme kan for så vidt siges, når det gælder sekundærkommunerne, altså de nye amtskommuner. Vistnok alle partier hævder at være tilhængere af, at det lokale selvstyre styrkes. Det forudsætter økonomisk stærkere kommuner; men det forudsætter sandelig også væsentlig stærkere amtskommuner; end vi har i dag. Der tales om at flytte opgaver fra staten til amterne. Jo stærkere amtskommunerne er, jo flere statsopgaver vil de kunne overtage, og jo bedre vil de kunne løse dem.

Vistnok alle partier er også enige om, at det ville være godt, hvis amtskommunerne var nogenlunde lige bærekraftige økonomisk. I dag er der alt for store uligheder mellem landets forskellige dele. Skal de udjævnes, så må de fremtidige regioner have en mere ensartet størrelse, og de må være betydelig større, end de fleste er i dag. Jo større de er, jo mere lige vil deres økonomiske grundlag være. Alene disse forhold taler altså for, at amtskommunerne skal være endog meget større, end de er i dag. På den baggrund er det lidt trist, at lovforslaget ikke lægger op til radikale ændringer af amtsgrænserne.

For nylig udsendtes landsplanudvalgets publikation „Regionplanlægning og regioninddeling“, der indeholder 4 forskellige inddelingsskitser, hvoraf den første vist nogenlunde svarer til den inddeling, som lovforslaget tilsigter. Om denne skitse — altså den skitse, der svarer til, hvad der indeholdes i lovforslaget — siger udvalget, hvori en række ministerier, herunder indenrigsministeriet, er repræsenteret, at dens inddeling ikke alene er den mest traditionelle, men også er den, der indeholder de mest iøjnefaldende og i økonomisk henseende de mest generende forskelle mellem regionerne, og det er jo da en ret negativ bedømmelse. Alligevel holder ministeren tilsyneladende fast ved den skitse, og det tyder altså på, at landsplanudvalgets arbejde ikke får nogen som helst praktisk betydning i denne omgang.

For mig at se indebærer publikationens skitse 3 så store fordele, at vi meget alvorligt må overveje at søge den realiseret. Den

er baseret på 12 regioner, nemlig 6 i Jylland og 6 i det øvrige land. Om den siger landsplanudvalget:

„Motiveringen for skitse 3 har været at gøre regionerne så store og så jævnbrydige som muligt inden for rammerne af de samarbejdsønsker, der har fundet udtryk i de hidtidige regionsbestræbelser, samt at sigte mod regioner med udpræget økonomisk og trafikalt sammenhæng. Det har endelig været et væsentligt kriterium for inddelingen, at så vidt muligt alle regionerne rummer i det mindste én by af en sådan størrelse, at den inden for et overskueligt åremål kan udbygges til centerby for regionen.“

Skitsen har endelig den fordel, at den meget let fører over i skitse 4 med kun 7 regioner, og det kan jo udmærket tænkes — det tager jeg ikke nogen som helst stilling til her i dag — men det kan jo tænkes, at en yderligere nedskæring af antallet af regioner vil vise sig ønskelig i fremtiden.

Ministeren har over for folketingsudvalget givet udtryk for ængstelse for, at sammenlægning af amter kan føre til skabelsen af enheder, der ikke har den fornødne indre samhörighed. Jeg tror tværtimod, at de nuværende inddelinger fremkalder spændinger og strid. Amtsgrænserne skærer flere steder naturligt samhörende bysamfund i stykker — Næstveds forstæder ligger f. eks. i Sorø amt, mens selve Næstved ligger i Præstø amt — og de går ofte helt på tværs af, hvad man kunne kalde naturlige regionsgrænser. Netop gennem en nedbringelse af antallet af amtskommuner, en væsentlig nedbringelse, gennemført i overensstemmelse med tesen om, at ét bysamfund skal udgøre én kommune, kan man få elimineret en række eksisterende konflikter og interessemodsetninger.

Jeg har i dag hæftet mig en hel del ved spørgsmålet om de fremtidige amtskommuner, dels fordi det måske er den vigtigste del af reformen, dels fordi der forhåbentlig er mulighed for en forbedring af lovforslaget netop på dette punkt. Men jeg kan nu ikke afholde mig fra endnu en gang at fremhæve det ulykkelige i, at hovedstadsområdet holdes uden for reformen. Netop her er jo et af de områder, hvor problemerne trænger sig allermost på. Der er ikke mange, som vil benægte, at såvel Roskilde amt som